

STORA SVERIGERESAN, 6 DAGAR

Göteborg – Stockholm 2023

Dag 1

10.00	Avg. Göteborg	Kryssningen med vår kanalbåt börjar vid Packhuskajen 10, där Stora Tullhuset från 1867 är beläget. Här i denna byggnad finns bl.a. Casino Cosmopol.
14.15 - 14.30	Lilla Edet	Ströms sluss vid Lilla Edet byggdes 1916 och är den första på vår resa. Den ursprungliga slussen invigdes 1607 och var Sveriges första sluss. Den förstördes under krigen med danskarna, men återuppsyggs 1784.
15.45 - 16.45	Trollhättan, slussning	Den imponerande slussstrappan vid Trollhättan har fyra slussar och en fallhöjd på 32 meter. Här finns det tre parallella slussleder, varav endast den största från 1916 fortfarande är i bruk.
16.45 - 18.45	<u>Trollhättan</u>	Vi besöker Trollhätte Kanalmuseum som är inrymt i en vacker byggnad från 1893. Här berättas den intressanta historien om Trollhätte kanal och de gamla slussarna genom en utställning och i en film. Det finns även möjlighet att promenera med kryssningsvärderna i det idylliska och natursköna parkområdet med 1800- och 1844-års slussleder.
20.45	Ank. Vänersborg	Strax innan Vänersborg går vi igenom Brinkebergskulle sluss. Den äldsta slussen från 1752 kan ses vid sidan av den nuvarande från 1916. Natthamn.

Dag 2

04.45	Avg. Vänersborg	
05.00 - 15.10	Sjön Vänern	Vänern är Sveriges största sjö, belägen 44 meter över havet. Den är Europas tredje största sjö, efter Ladoga och Onega i Ryssland. Här finns det över 22 000 öar, kobbar och skär.
09.30 - 11.30	<u>Läckö slott</u>	På en udde i Vänern ligger Läckö slott som anlades redan 1298 som biskopsborg. Slottet hade sin storhetstid under 1600-talet, då Magnus Gabriel de la Gardie tog över och gjorde om det i barockens anda. Vi får uppleva en guidad visning av slottet och utställningarna (mycket trappor). Ca 1 km promenad.
15.10 - 17.30	<u>Sjötorp</u>	Göta kanal börjar vid Sjötorp och vi går nu in i den första av kanalens 58 små slussar. I Sjötorp är det totalt åtta slussar och även en välbevarad varvsmiljö. I hamnmagasinet finns en affär med bl.a. kläder och heminredning, ett café och dessutom Sjötorps Kanalmuseum som vi besöker. I museet kan man beskåda bilder av Sjötorp från förr, interiörer från gamla båtar och ta del av Göta kanals spännande historia. Här kan man också se var Vänerns alla vrak ligger begravda. Passa gärna på att ta en härlig promenad längs med slussarna.
19.50 - 21.30	Godhögen-Hajstorp övre	Vi passerar en serie av fyra olika slussystem i mycket vackra omgivningar. År 1822 invigdes västgötadeln av Göta kanal vid Hajstorp av kung Karl XIV Johan.
21.30	Ank. Hajstorp	Vi lägger till för natten i den översta slussen i Hajstorp, nära Kanalingsjörens villa, som numera är i privat ägo. Här i Hajstorp finns även den gamla smedjan.

Dag 3

06.00	Avg. Hajstorp	
07.00	Töreboda	I Töreboda korsas kanalen av järnvägen mellan Göteborg och Stockholm. Här presenterar man stolt Lina, Sveriges minsta färja, som trafikerar Göta kanal på tvären.
09.00	Bergkanalen	Bergkanalen anlades 1931-33 för att rätta ut en skarp kurva och är delvis sprängd i urberget.
09.30	Obeliskan	Vid Lanthöjden är den grävda kanalens högsta nivå (91,5 meter över havet) utmärkt med en obelisk.
10.00 - 10.10	Tåtorp	Här i Tåtorp finns en av Göta kanals två bevarade handmanövrerade slussar. Slussen byggdes 1814 och har en fallhöjd på 0,2 meter.
10.10 - 12.15	Sjön Viken	Den trolska sjön Viken (91,8 meter över havet) fungerar som vattenreservoar för västgötadeln av kanalen.
11.15 - 12.15	Spetsnäskanalen/ Billströmmen	Vi styr genom två av kanalens smalaste passager – trädbeklädda och omgivna av näckrosfyllda småsjöar. Spetsnäskanalen är en sprängd genväg i Viken och invigdes 1824.
12.15 - 12.30	Forsvik	I Forsvik finns en av landets mest intressanta bruksmiljöer. Under sexhundra år har det smitts järn, sågats bräddor och malts mjöl. Här finns kanalens äldsta sluss från 1813 och en imponerande järnbro från samma år. I slussen möts vi ibland med blommor och sång av den religiösa familjen Kindbom. När vi sedan lämnar slussen bär det nedåt!
13.15	Karlsborg	Innan vi går ut på Vättern, passerar vi Karlsborg. Från båten ser vi taket på Karlsborgs fästning, som byggdes 1819-1909 på initiativ av Baltzar von Platen.
13.15 - 15.00	Sjön Vättern	Med en längd på 135 km och en bredd på 31 km är Vättern Sveriges näst största sjö, belägen 89 meter över havet. Sjön är ovanligt djup och har klart vatten.
15.00 - 18.00	<u>Vadstena</u>	Vadstena är idag en idyllisk liten stad. Den växte upp runt den Heliga Birgittas kloster på 1300-talet och blev ett viktigt andligt, kulturellt och ekonomiskt centrum. Klosterkyrkan byggdes efter den heliga Birgittas anvisningar och invigdes 1430. Vadstena slott uppfördes av Gustav Vasa i slutet av 1540-talet.

Lokala guider möter upp vid båten och tar oss med det lilla sightseeingtåget till klosterkyrkan och slottet. Här finns även möjlighet att bada eller att se sig om i staden på egen hand.

19.30	Ank. <u>Motala</u>	Motala ritades av Baltzar von Platen och brukar kallas "Göta kanals huvudstad". År 1822 grundade von Platen Motala Verkstad, av många ansett som den svenska industrins vagg. AB Göta Kanalbolag, det statliga företaget som äger och driver Göta kanal, har sitt huvudkontor här i Motala. Vi besöker Motala Motormuseum som har en omfattande samling av såväl bilar och motorcyklar i tidstrogn miljöer som radioapparater, leksaker, vardagsföremål, kuriosa, m.m. Ta gärna en promenad till Baltzar von Platens grav, ca 1 km längs vänster sida av kanalen. Natthamn.
-------	--------------------	---

Dag 4

08.00	Avg. Motala	Här kan man ta en vacker morgonpromenad från Motala till Borens hult, ca 4 km.
09.00 - 09.40	Borens hult	Slussstrappan i Borens hult är kanalens näst största med fem sammankopplade slussar och en nivåskillnad på 15,3 meter. Slussarna tog tre år att bygga och blev klara 1825. Här kan man ibland höra näktergalen sjunga.
09.40 - 10.40	Sjön Boren	Vår båt glider sakta fram över Boren, belägen 73 meter över havet. Sjön förenar Borens hult och Borensberg.
10.40 - 10.50	Borensberg	I det idylliska kanalsamhället Borensberg finns det en handmanövrerad sluss med en fallhöjd på 0,2 meter. Efter slussen ser vi det välkända Göta Hotell, byggt 1908 och strax därefter ett vackert åttakantigt lusthus i den s.k. Västanäkroken (även kallad styrmans fasa).
11.10	Kungs Norrby, akvedukt	Två akvedukter har byggts i Göta kanal. Akvedukten vid Kungs Norrby byggdes 1993 för att underlätta framkomligheten för riksväg 34, som vi passerar över.
14.20	Ljungsbro, akvedukt	Vid Ljungsbro finns den andra akvedukten på vår resa. Den här byggdes 1970.
14.40	<u>Berg</u> (Heda)	Nu börjar vi färden 40 meter nedåt i Bergs slussystem (15 slussar) mot sjön Roxen. Tillsammans med båtens kryssningsvärd tar vi en promenad till Vreta kloster och kyrkan (ca 3 km). Alternativt kan man promenera på egen hand längs kanalen eller ta ett uppfriskande dopp i Roxen. Vreta kloster var Sveriges första nunnekloster och dateras från ca år 1100. Dess betydelse kom senare att överglänsas av den heliga Birgittas kloster i Vadstena. Den bevarade kyrkan är en av vårt lands mest intressanta med många vackra medeltida klenoder. Idag fungerar den som församlingskyrka och är därför inte alltid öppen för visning.
16.00 - 17.00	Berg (Carl Johan)	Carl Johans slussstrappa är med sina sju sammankopplade slussar kanalens längsta. Slussstrappan sänker båten 18,8 meter mellan Bergs gästhamn och Roxen. Här stiger vi ombord innan båten stävar ut på sjön.
17.00 - 19.00	Sjön Roxen	Sjön Roxen är belägen 33 meter över havet och har ett mycket rikt fisk- och fågelliv.
19.00 - 19.10	Norsholms sluss	Slussen i Norsholm reglerar nivån i Roxen. Kanalen korsas här av järnvägslinjen mellan Stockholm och Malmö.
20.40 - 21.20	Sjön Asplången	27 meter över havet.
21.40	Ank. Klämman	Vi lägger till för kvällen vid Klämmans idylliska vattenreglerande sluss. Slussen har fått sitt namn av att kanalen ligger inklämd mellan höga kullar. Här kan man njuta av den totala stillheten.

Dag 5

07.45	Avg. Klämman	
08.50 - 10.05	Carlsborg-Mariehov-Duvkullen	Vid Carlsborgs övre har vi den första av de åtta slussar som tar oss ner till Söderköping. Här kan man ta sig en bensträckare mellan slussarna eller promenera ända till Söderköping (ca 4 km).
10.35 - 12.45	<u>Söderköping</u>	Den idylliska staden Söderköping grundades i början av 1200-talet och var under Hansatiden mycket betydelsefull. Söderköping har dessutom en lång och intressant historia som kurort. Idag är staden även känd för sina glasscaféer. Här finns det tid för egna strövtåg och upplevelser.
14.05 - 14.15	Mem	Mems sluss byggdes 1831-1832 som kanalens sista sluss. Här invigdes Göta kanal invigdes under pompa och ståt den 26 september 1832 i närvaro av kung Karl XIV Johan med familj. Vi lämnar nu Göta kanal och går ut på Slåtbaken, en vik av Östersjön.
14.15 -	Östersjön	Efter en kort passage i öppet vatten kryssar båten mellan kobbar och skär.
15.10 - 16.10	<u>Stegeborg</u>	Stegeborgs slottsruin är naturskönt belägen på en liten ö i Slåtbaken. Borgen uppfördes under tidig medeltid och var under flera hundra år "läset och nyckeln" till Östergötland. Här får vi en intressant guidning i slottsruin och ortagård. Tänk dock på att terrängen är kuperad.
20.45	Ank. Sävsundet	Vid den gamla lotsstationens brygga inväntar vi dagsljus. Natthamn.

Dag 6

04.40	Avg. Sävsundet	
08.40 - 08.50	Södertälje	Den nuvarande slussen i Södertälje invigdes 1924 av kung Gustav V. Den är med sin längd på 135 meter och bredd 19,6 meter den största slussen i Norden.
08.50 - 15.15	Sjön Mälaren	Mälaren är Sveriges tredje största sjö, belägen 0,3 meter över havet. På vikingatiden var Mälaren inte en sjö, utan en del av Östersjön. Här finns två av UNESCOs världsarv - Drottningholms slott och Birka.
10.15 - 12.15	<u>Birka</u>	Vikingastaden Birka på Björkö brukar kallas Sveriges första stad. Här fanns en betydelsefull hamn för internationell handel och sjöfart. Staden var i bruk under ca 250 år och övergavs strax före år 1000. Vi får en guidad tur runt på ön (ca 3 km i kuperad terräng) och besöker även vikingamuséet.
14.15	Drottningholms slott	Drottningholms slott byggdes efter franska förebilder av arkitekten Nicodemus Tessin den äldre på uppdrag av drottning Hedvig Eleonora. Det är Sveriges bäst bevarade kungliga slott från 1600-talet och är sedan 1981 kungaparets hem. Slottet passeras i mån av tid.
15.15 - 15.30	Hammarby sluss	Slussen som invigdes 1930 är den sista på vår resa och tar oss från Mälaren in i Saltsjön.
16.00	Ank. Stockholm	Vår kryssning avslutas vid Skeppsbrogajen 103 i historiska Gamla Stan.